

4/21

0305 503
0205E492

Candidate's Seat No : _____

MDC Sem 2 Examination
408

Media Law & Ethics

May-2025

[Max. Marks : 70

Time : 2-30 Hours]

Instructions: All questions carry equal (14) Marks.

Q.1 'મૂળભૂત અધિકારો' એટલે શું? સમજાવો. તેમજ ભારતના બંધારણ અનુસાર આપવામાં આવેલા મૂળભૂત અધિકારો અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરો. : (14 Marks)

Or

Q.1 (A) ભારતમાં 'માનહાનિના કાયદા' વિશે જણાવો. તેમજ માનહાનિ માટે શું સજા છે? તે વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.1 (B) 'પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા' વિશે સમજાવો. તેમજ આધુનિક યુગમાં તેની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો. (7 Marks)

Q.2 'માહિતી અધિકાર અધિનિયમ, 2005' વિશે સમજાવો. તેમજ આ અધિનિયમની વિવિધ જોગવાઈઓ અને મીડિયાના કાર્યપ્રણાલી સાથે તેની સુસંગતતા વિશે પણ ચર્ચા કરો. (14 Marks)

Or

Q.2 (A) 'કોર્ટની અવમાનના કે તિરસ્કાર' (Contempt of Court) વિશે સમજાવો. તેમજ ભારતીય પત્રકારતાના ક્ષેત્રમાં તેની મહત્તા વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.2 (B) 'પ્રસાર ભારતી' અને તેના વિવિધ કાર્યો વિશે વિગતવાર નોંધ લખો. : (7 Marks)

Q.3 'મધ્યસ્થી' (Intermediatory) એટલે કોણ? સમજાવો, તેમજ ભારતમાં મધ્યસ્થી સંબંધિત તાજેતરના નિયમો શું છે? જણાવો. ઉપરાંત, પત્રકારત્વના ક્ષેત્રમાં આ નિયમો કેટલા મહત્વપૂર્ણ છે? તે વિશે સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.3 (A) માધ્યમોના નીતિશાસ્ત્ર (Media Ethics) ના સંદર્ભમાં 'હકીકતો' અને 'મંતવ્યો' વચ્ચેના તફાવતની ચર્ચા કરો. તેમજ તેને યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો. (7 Marks)

Q.3 (B) 'ઉદ્દેશ્યલક્ષી' અને 'તટસ્થ' પત્રકારત્વ કરતી વખતે એક પત્રકારે કેવા પ્રકારના દબાણ-જૂથોનો સામનો કરવો પડે છે? તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

(Page No.1)

(P.T.O)

Q.4 એક પત્રકાર માટે નીતિશાસ્ત્ર એ વ્યક્તિગત નૈતિક મૂલ્યોનું વિસ્તરણ છે, આ વિધાનની યર્થાતતા ચકાસો તેમજ માધ્યમોના નીતિશાસ્ત્ર (Media Ethics) માટે યુનેસ્કોના નૈતિક માળખાની ચર્ચા કરો. (14 Marks)

Or

Q.4 (A) તાજેતરની ઘટનાઓના સંદર્ભમાં ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ પર અશ્લીલતાના વર્તમાન દૃશ્ય અને તેના વિશે નિયમો વિશે ચર્ચા કરો. (7 Marks)

Q.4 (B) દેશમાં જાહેરાતોના નિયમનમાં એએસસીઆઇ (ASCI) ની મુખ્ય ભૂમિકા વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.5 નીચેના બાર પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14 Marks)

1. 'ડિજિટલ પાઇરેસી' વિશે સમજાવો.
2. 'ડિજિટલ એરેસ્ટ'નો અર્થ સમજાવો. તેના કોઈ પણ બે ઉદાહરણો આપો.
3. ધ ઓફિશીયલ સિક્રેટ્સ એક્ટ, ૧૯૨૩ ('The Official Secrets' Act, 1923) અધિનિયમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય જણાવો.
4. કોર્ટના ફોજદારી અવમાનના કિસ્સામાં ઉપલબ્ધ બચાવ જણાવો.
5. 'કોપીરાઇટ કાયદો' (Copyright Law) વિશે સમજાવો.
6. કોર્ટ મેટર વિશેના કવરેજમાં ધ્યાન પર લેવી પડતી કોઈ પણ બે બાબતો વિશે લખો.
7. 'નિયમોનું ઉલંઘન' અને 'ગુના'નો અર્થ કાયદાકીય રિપોર્ટિંગના સંદર્ભે સમજાવો.
8. સાયબર બુલીંગ શું છે? કોઈ બે ઉદાહરણો આપો.
9. 'હેટ સ્પીચ' (Hate Speech) વિશે સમજાવો.
10. 'બૌદ્ધિક સંપદા' ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના કોઈપણ બે પ્રકાર આપો.
11. પીઆરએસઆઇ (PRSI) અને પીએસપીએફ (PSPF) નું પૂરું નામ જણાવો.
12. સીબીએફસી (CBFC) દ્વારા ફિલ્મોને આપવામાં આવતા વિવિધ પ્રકારના રેટિંગ વિશે જણાવો.

E492-3

Seat No.....

Masters in Development Communication (MDC)
MDC 408 Media Law and Ethics
Second Semester Examination

(English Version)

Total Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions: All questions carry equal (14) Marks.

Q.1 What do you understand by the term 'Fundamental Rights'? Explain. Also discuss in details various fundamental rights guaranteed under the constitution of India.

(14 Marks)

Or

Q.1 (A) Explain 'Law of Defamation' in India. Also elaborate on, what is the punishment for the defamation? Explain.

(7 Marks)

Q.1 (B) Elaborate on the 'Press Council of India' and its Role in the Modern Era. (7 Marks)

Q.2 Explain 'Right to Information Act, 2005' in detail. Also discuss its various provisions of the act and its relevance with functioning of media.

(14 Marks)

Or

Q.2 (A) Define 'Contempt of Court' and its significant for the field of journalism in India.

(7 Marks)

Q.2 (B) Write a detailed Note on 'Prasar Bharati' including its functions.

(7 Marks)

Q.3 Explain, who is 'intermediary'? Also What are the recent rules pertaining to the intermediaries in India? How these rules are significant with the field of journalism?

(14 Marks)

Or

Q.3 (A) Discuss the difference between 'facts' and 'opinions' in the context of media ethics. Give suitable examples for it.

(7 Marks)

Q.3 (B) What kind of pressure groups a journalist would face while practicing 'Objective' And 'Neutral' journalism?

(7 Marks)

Q.4 'Journalist ethics are extensions of personal ethical values', justify the statement and discuss the ethical framework of UNESCO for media ethics.

(14 Marks)

Or

Q.4 (A) Discuss the current scenario of obscenity and regulations on Digital Platform in context of recent events.

(7 Marks)

Q.4 (B) Explain, Key Role of ASCI in the regulation of advertisements in the country.

(7 Marks)

Q.5 Attempt any Seven out of Twelve:

(14 Marks)

1. Explain, 'Digital Piracy'.

2. Explain 'Digital Arrest' with two examples.
 3. Give the object of the Official Secrets Act, 1923.
 4. Explain the defenses available in case of criminal contempt of court.
 5. Define 'Copyright Law.'
 6. Mention any two issues where you have to be aware while reporting on court matter.
 7. Give the meaning of 'tort' and 'crime' in legal reporting.
 8. What is 'Cyber Bulling?' Give two examples.
 9. Explain, 'Hate Speech.'
 10. Define 'Intellectual Property' and give any two types of it.
 11. Give the full form of PRSI and PSPF.
 12. Write various types of ratings given to movies by the CBFC.
-